

Етапи на рисуване при децата

Още от най-ранна детска възраст децата се учат първо да държат в ръчичка някакъв предмет - молив, тебешир, флумастер и други предмети за рисуване, и второ да изследват, изпробват и развиват своята двигателната координация, докато рисуват своите шедьоври. Съществуват три етапа на детските рисунки.

ПЪРВИ ЕТАП - Драскане (между 2 и 4 години)

Децата се запознават с фините движения на ръцете и пръстите си и обикновено първите им рисунки са само отделни чертички, точка или много точки и чертички, различни форми като кръгове и най-често след това играта им се превръща в неконтролирано „рисуване“ - силно и енергично в различни посоки. За нас възрастните това е драскане, но за подрастващите деца това е нещо ново и те искат да изпробват предмета, който държат и какво се случва с него. Така експериментират и своите движения на пръстите, ръцете и захвата си. Те проявяват любопитство към молива и се забавляват. Рисунките им са хаотични, произволни и използват големи движения на ръката.

На този етап няма реализъм в рисунките им. Подобни „драсканици“ се срещат във всички детски рисунки на тази възраст и това е напълно нормално и дори необходимо за тяхното развиване на уменията и писането по-късно. Около 3 годишна възраст започват вече да използват основни форми (предимно кръгове и овални форми) в своите рисунки, тъй като финият им двигателен контрол и координацията око-ръка значително се подобряват. Към края на този възрастов период децата започват да рисуват първите си човешки фигури (кръг за главата, чертички за устата, ръцете и краката, точка за нос, по-малки кръгчета за очи), с които се гордеят. При насърчаване на творческите и двигателните умения на децата, започват да се появяват и рисунки на елементарни предмети от света около нас (топка – кръг, слънце – кръг с чертички, къща – квадратче с триъгълник, балон – кръг с чертичка, змия – дълга черта и т.н.).

ВТОРИ ЕТАП - Предварителна схема (между 4 и 7 години)

Тук децата се опитват да създават рисунки на предмети, които виждат реално с очите си. Те могат да нарисуват различни неща, които са разпознаваеми за тях – фигури, лица, коли, къщи, дърветата, море, небе, планети и други. В края на възрастния период те започват да добавят все повече детайли като например цветя и ограда пред къщата, къщата е вече с прозорци и врата, дрехи и обувки върху фигурите. Човешките фигури стават все по-осъзнати и съразмерни относно пропорциите на тялото. Когато рисуват природата, освен слънцето те вече знаят къде да позиционират небето и могат да добавят облаци, капки дъжд, светкавици,

дърветата стават по-детайлни (с клони, кръгли гнезда за птици, продълговати или кръгли листенца, дървото не е просто черта с кръгче отгоре, както в първия етап, а тук вече е правоъгълник за ствола и кръг или друга форма за короната). Децата рисуват семействата си, любимите си животни и дори сцени от живота си, които са били важни и силно емоционални за тях. Те още рисуват транспортните средства, приказни герои, замъци, сюжетни сцени („Това съм аз и пея“, „Това е мама и тя готви“, „Това е тати и той ремонтира колата“ и т.н).

ТРЕТИ ЕТАП - По-сложна съставна схема (7+ години)

На този етап децата най-често започват да рисуват по-структурирани неща с още повече детайли, които добавят към общата фигура. Например, рисунка на море може да включва корабче, лодка в морето, вълни, слънце, медузи, октоподи, морски звезди, пясък, плажна топла, сладолед, палма и други символи, които те свързват с тематиката. Така рисунката се превръща в по-сложна схема от различни съставни части. Чертежите на хора може да имат повече детайли като например дълги извити мигли, лунички, обеци, кичури коса, панделка в косата и т.н. Децата рисуват природни пейзажи, динамични сцени - хора, които изпълняват движение (тичане, плуване, катерене, каране на колело), сложни обекти (интериор от своя дом, сцени от дома). Има повече дълбочина и реализъм и е възможно детето да използва своите гледни точки, да има свой собствен стил на рисуване.

В този период може да се наблюдава емоционалната изразителност на децата именно чрез техните рисунки и цветове, които използват, тъй като те отразяват настроенията и чувствата им. Този етап е ключов за развитието на индивидуалния стил на детето затова то трябва да бъде насърчавано да експериментира и да изразява себе си.